

SILÁNYFÁS

Élt a szomszédunkban egy háború-hozta ember Erdélyből, a Bara bácsi. Szerintem nem is volt más rendes neve, vagy ha igen, csak ő tudta. Nem volt senkije, csak a loncsos-lompos, fekete korcs kutyája, a Kutya. Így hívta, az eb – nem is hallgatott más névre – mindenhova követte az öreget. Ha dolgozott, akkor is mindig a közelében heverészett, így hát gyakran átesett rajta.

Ugyan nem a mostani fogalmaink szerint, de a Bara bácsi asztalos volt. Az udvarán álló állványos fűrészbakra felügyeskedte a rönköt, brühölte kora reggeltől késő estig, mígnem a gyakran szinte semmirevalónak tűnő fatörzsből szép deszkák és padlók lettek. Mikor meghozták a fát, körüljárta, megmérte a szemeivel, majd kimondta az eredményt:

– Hát ebből kijön egy ágy, meg egy sámlí. Ha asztalt is akartok, esetleg széket, hozzatok még – mondta. Hittek neki, mert még a forgáccsal is elszámolt.

Nagyon kevés szerszámot használt, egy keretes fűrész, egy-két gyalut, cigány-fúrót, voltak még vésői – és ennyi. Ha valaminek a megjavítására házhoz hívták, egy füles szatyorban a biciklikormányra akasztva vitte magával a „műhelyt”. De gyönyörű munkák kerültek ki a kezéből, tükörfényes felületek, hajszálpontos illesztések, arany-metszés arányú méretek és formák. Nem használt

vasat, csak maga faragta faszeget. A munkát reggeltől napestig szinte sose hagyta abba, beszélgetni is csak úgy lehetett vele, ha ott ültél vagy álltál mellette.

Mindig a fákról mesélt. Könnyezve, kacagva nevetett, amikor rájött, mi azt hisszük, a Havasokat azért hívják úgy, mert ott mindig hó van, meg hogy nincs is más, csak hó.

– És a fák? Csak azt sajnálom, hogy többé olyanok már nem kerülnek a kezembe, mint otthon Erdélyben – sóhajtott. – A fát becsülni kell, mert az Isten teremtményei között ő a leginkább csodálni való anyag. Nézd, ennek a silánykának is milyen gyönyörű az erezete! Pedig ezt nálunk, szegényt, talán még a tűzre se tennék. Látom a lelkét, hálásan sóhajtozik, hogy azt csinálom belőle, ami lenni szeretne. Mert a fa – ellentétben a többi teremtménnyel – olyan mint az ember. A halála után is él.

Mikor meghalt, a Kutya a sírjára ült. Ott is halt éhen. Pedig az egész falu próbálkozott, vigasztalta, etette-itatta. Volt asztalosunk, senkinek nem hiányzott az öreg, míg a sors a falunkba nem vetette. Aztán később se, mert biztosan, mint a szegénység, egyszerűen ott volt. De aztán már igen. Száz év telt el, és mégis, ha megakad a szemem egy-egy tűzre szánt silány fán, meglátom a lelkét. S mintha hallanám az öreg fűrészre nyiszegését...